

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 286/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. J. - B., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na nedotknuteľnosť osobnej slobody upraveného v čl. 8 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III z 13. septembra 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 39/06 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 2. januára 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 121/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. – B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2008 doručená sťažnosť J. J. - B. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na nedotknuteľnosť osobnej slobody upraveného v čl. 8 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“),

ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) z 13. septembra 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 39/06 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 2. januára 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 121/06.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených základných práv súvisiacich s jeho osobnou slobodou tým, že okresný súd a následne krajský súd pri svojej rozhodovacej činnosti v predmetnej veci nepostupovali v súlade s označenými ustanoveniami medzinárodného dohovoru, listiny a ústavy. To viedlo podľa názoru sťažovateľa k situácii, v ktorej okresný súd porušil svojím postupom a rozsudkom z 13. septembra 2006 jeho základné práva tým, že *„pri započítaní lehoty môjho odvolania, ktoré bolo Okresnému súdu Bratislava III. doručené 23. nov. 2006“*, nerešpektoval vyhlásenie jeho ani jeho právneho zástupcu, ktoré uskutočnili osobne na pojednávaní po vyhlásení rozsudku, *„že až po doručení rozsudku sa budeme odvolávať ! Keď som rozsudok prevzal (vo väzbe ÚVTOS-L.), v lehote 15 dní, ako bolo uvedené v poučení rozsudku OS Bratislava III, sp. zn. 2T 39/06 som odvolanie poslal! (...) Odvolanie som podal 20. novembra 2006!“*.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta nezákonnosť a protiústavnosť v postupe a rozhodnutí krajského súdu spočívajúce v tom, že uznesenie z 2. januára 2007 bolo okresnému súdu doručené 4. januára 2007, pričom sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že *„mne ako obžalovanému mi ho doručil viac ako po jednom roku a troch mesiacoch, v rozpore s ustáleným Judikátom Európskeho súdu pre ľudské práva a s Judikátom trestného práva procesného –SR“*

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti upriamuje pozornosť na fakt, že *„Týmto úmyselným, účelovým doručením uznesenia ma Okresný súd III. zbavil môjho ústavného práva na spravodlivý súdny proces.“*

Sťažovateľ v sťažnosti následne poukázal na viaceré tvrdené skutočnosti smerujúce do roviny prehodnocovania správnosti, vecno-kauzálnej opodstatnenosti a legality postupu konajúcich súdov (okrem iného: neúplné vykonanie dôkazov a zhodnotenie dôkaznej situácie, nesprávne posúdenie jeho zdravotného stavu v čase spáchania skutku, nerešpektovanie návrhov obhajoby na dokazovanie). Sťažovateľ pritom namieta voči procesnému postupu krajského súdu ako odvolacieho súdu s poukazom na to, že „*Krajský súd sa v rozpore s reáliou nášho vyhlásenia po vynesení rozsudku dňa 13.sept. 2006 sa odvoláva v uznesení, sp. zn. 3 To 121/06 na § 309 odst. 1 tr. poriadku*“.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľ domáha „*Ústavného nálezu zrušenia uznesenia sp. zn. 3To 121/06, zo dňa 02. január 2007, Krajský súd Bratislava, uznanie lehoty na odvolanie, že som ho podal v zákonnej lehote a pokynu na Krajský súd v Bratislave, aby vo veci môjho odvolania konal*“.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

Podstatou námietok sťažovateľa je právne posúdenie legality a ústavnej konformity procesného postupu konajúcich súdov, ktoré sú v rozpore s právnym názorom, ktorý zastáva. Túto skutočnosť vníma sťažovateľ ako porušenie označených základných práv.

Sťažovateľ v obsahu svojej sťažnosti poukazoval na údajnú protizákonnosť postupu a rozhodnutí konajúcich všeobecných súdov, ako aj na nevysporiadanie sa krajského súdu s viacerými skutkovými okolnosťami, ktoré podľa jeho tvrdenia vylučujú protiprávnosť jeho konania (nepričetnosť konania sťažovateľa v čase spáchania skutku, za ktorý bol odsúdený).

Vo väzbe na sťažovateľovu argumentáciu o údajných dôvodoch porušenia práva na spravodlivé súdne konanie treba poukázať na konštantnú judikatúru ústavného súdu, ktorá ustanovuje, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia sťažovateľa o nerešpektovaní lehoty na podanie odvolania, ktorá je z hľadiska svojho významu v sťažnosti ťažiskovou, je vyvrátená už v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu z 2. januára 2007. Konajúci súd v ňom s odvolaním sa na ustanovenie § 309 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) správne argumentoval, že odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku, pričom oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Keďže sťažovateľ ako obžalovaný bol 13. septembra 2006 prítomný na hlavnom pojednávaní, kde mu bol odsudzujúci rozsudok oznámený, zákonná pätnásťdňová lehota na podanie odvolania mu uplynula 28. septembra 2006. Ústavný súd preto pokladá postup konajúceho súdu, ktorý podľa § 319 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie sťažovateľa ako oneskorene podané zamietol, za ústavný a plne rešpektujúci základné zásady trestného procesu.

Sťažovateľ v obsahu svojej sťažnosti nijako nekonkretizoval, či krajský súd uskutočnil namietané oneskorené doručenie uznesenia z 2. januára 2007 len voči jeho osobe alebo aj voči právnomu zástupcovi sťažovateľa ako osobe oprávnenej konať, a teda aj prijímať písomnosti v mene sťažovateľa (§ 179 ods. 2 Trestného poriadku). Z tohto dôvodu nie je možné, najmä s ohľadom na predpoklad skoršieho doručenia napadnutého uznesenia právnomu zástupcovi sťažovateľa v súlade s uvedeným ustanovením Trestného poriadku, posudzovať otázku zákonnosti napadnutého doručenia, a tým ani jeho protiústavnosť.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je taktiež dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť (príčinná súvislosť) medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd poznamenáva, že rozhodovanie o zrušení sťažovateľom označených právoplatných rozhodnutí vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a prichádzalo by do úvahy iba vtedy, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia jeho základných práv.

V závere ústavný súd konštatuje, že v označenom konaní nijako nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv, a teda ústavné princípy trestného procesu boli dôsledne dodržiavané počas celého konania. Taktiež konanie nevykazuje znaky svôjvôle, resp. namietané rozhodnutia nie sú arbitrárne, čo neumožňuje stotožniť sa s názorom sťažovateľa o nespravodlivosti konania všeobecných súdov konajúcich v jeho veci.

Vychádzajúc z týchto faktov ústavný súd napokon dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

Ústavný súd na záver konštatuje, že sťažnosť nespĺňala zákonom predpísané náležitosti, avšak vzhľadom na jej odmietnutie pre jej zjavnú neopodstatnenosť nepovažoval už za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008